

ریبهری شه‌شهم – وانه‌ی ۱۴

نوئژ	۱

رابعهری کۆمه‌له‌که : نوئژ بکهو کۆمه‌له‌کهت وئهم پرۆگرامی راهینه‌انه
ته‌رخان بکه بو بونیادنانی کلئیسای مه‌سیح .

به‌شداریکردن (۲۰ خوله‌ک) گه‌لاتیه	۲

به نۆره به‌شداری بکهن و په‌راوی تایبه‌تی خه‌لۆه‌تی رۆحیتان
بخوئینه‌وه ئه‌وه‌ی فیری بوون له خه‌لۆه‌ت و تیرامانه‌کانتان له‌وه‌ به‌شه
دیاریکراوه‌ی کتیبی پیروژ (گه‌لاتیه ۱- ۴).
گوئ بگرن له‌وه‌ کهسه‌ی به‌شداری ده‌کات ، به‌شیوه‌یه‌ک مامه‌له‌ی له‌گه‌ل
بکهن هه‌ست بکات ئه‌وه‌ی ده‌یلئ جیی بایه‌خی ئیوه‌یه ، پیشوازی
لئیکه‌ن . مشتمیری له‌گه‌ل مه‌که‌ن له‌وه‌ بابه‌ته‌ی به‌شداری پیده‌کات .
تیبینه‌کانتان بنوسنه‌وه .

له‌بهرکردن (۵ خوله‌ک) ئامانه‌کانی خودی ژیان : عامۆس ۳ : ۳	۳

دوو به‌دوو پیداجوونه‌وه بکه‌ن : ئامانه‌کانی خودی ژیان : عامۆس
. ۳ : ۳

فیرکردن (۸۵ خوله‌ک) یۆحه‌نا ۵ : ۱- ۴۷	۴

پیشه‌کی : یۆحه‌نا ۵ : ۱- ۴۷ پیناسه‌ی ئه‌وه‌ ده‌کات ، عیسا‌ی مه‌سیح
ره‌تکراوه‌ته‌وه له‌لایه‌ن جوله‌که‌کانی یه‌هودی‌اوه‌ دوای په‌رجوی بی‌ت هه‌سدا .
وه یۆحه‌نا ۵ : ۱۷- ۳۰ ئه‌وه‌ له‌خۆ ده‌گریت که عیسا‌ی مه‌سیح فهرموی

سهبارەت بە خودای باوك ، بەلام یۆحنا ۵ : ۳۱ - ۴۷ لەبارەى ئەوانەوه دەدوئى كه شایهتی دەدەن بۆ عیساى مەسیح .

هەنگاوی ۱ : بخوینەوه . وشەكەى خودا
پیکهوه یۆحنا ۵ : ۱ - ۴۷ دەخویننەوه .
بە نۆره هەر كەسى ئایهتیک بخویننەوه تا هەموو ئایهتەکان بە تەواوی دەخویننەوه .

هەنگاوی ۲ : ناشکرای بکه . تیبینیهکان
بیرکەوه . ئەو راستیه کامهیه پیت وایه گرنکه بەلاتهوه سهبارەت بە خۆت لەم ئایهتانهدا ؟ یان له کۆی گشتی ئەم ئایهتانه کام راستیه چوو هوش و دلتهوه ؟
بنوسه . یهك یان دوو راستی ناشکرا بکه که تیگهیشتووی لئی . بیریان لیبیکهوه و بیرۆکهکانت بنوسه له پەراوهکەتدا .
بەشداری بکه . (دواى ئەوهى ئەندامان کاتیک بەسەردەبەن له بیرکردنەوه و نوسینەوه ، بە نۆره بیرۆکهکانتان بەشداری پبیکەن) .
هەر یهکیکمان بەشداری دهکەین لەو شتانهی که ناشکرا کران لەلایەن ئەندامانەوه .
(لەیادت بیت لەهەر کۆمەڵهیهکی بچوکدا ، ئەندامانی کۆمەڵهکه به شیوهیهکی جیاواز بەشداری دهکەن) .

یۆحنا ۵ : ۱۷ - ۲۳

ناشکراکردنی ۱ : وتەکانی عیسا لەبارەى خۆیهوه .

عیسا لەبارەى خۆیهوه دەربارەى هەندى شت دوا جولهکەکان باش لئی تیگهیشتن .

أ. له یۆحنا ۵ : ۱۷ ، ۱۸ : عیسا فەرموی ئەو یهکسانه به باوك له جهوههردا .

عیسا خودای به باوکی خوئی ناو برد . جوله کهکان دهستبهجی واتای تهوای و تهکانی عیسا تیگهیشتن که خوئی یهکسان کرد به خودا . تیگهیشتن که عیسا خوئی لهگهله خودای باوکدا یهکسان کرد . ئەم وتانهی عیسا یان خراپترین کوفره مرؤف بانگهشهی بکات ، وه دهبیت سزاکهی مردن بیت ، یانیش مهزنترین و شکۆدار ترین راستیه رابگهیهنریت ، وه دهبیت باوهری پی بهینن ! خودای باوک و خودای کور بهشدارن لهیهک سروشتی خودایی . ئیدی بهم شیوهیه ، دهبینن که عیسا ووتی ئەو یهکسانه به خودای باوک له جهوهردا . ئەمهش هوکاری سهرهکی بوو که جوله کهکان له پیناویدا ویستیان عیسا بکوژن .

ههروهک جوله کهکان هیرش دهکهنه سهر عیسا لهبارهی شکاندنی شهبهتهوه . جوله کهکان پینان وایه شهبهت روژی "خامۆشی" و هوانهوهو پشوو دهبیت هیچ شتیکی و هیچ کاریکی تیدا نهکری ، ئەوان وایان دهبینی که هه کاریک لهو روژهدا بکری گوناوهو تاوانه. بهلام عیسا فهرموی ئەگهر ئەمه راست بیت ، ئەوان خودای باوک تاوانبار دهکن به شکاندنی شهبهت ، چونکه خودای باوک ههمیشه کار دهکات له پاراستنی بهدیهنراوانیداو له رزگارکردنی خهکی ! خودا ناوهستی لهکار کردن به واتای "خامۆشی" ، بهکو بهردهوامه له پاراستنی گهردونی بهدیهنراو و رزگارکردنی خهک له گوناوه . ههروهها کوریش بهههمان شیوه ، ئەوهی له بههیزترین پهیههندی دایه لهگهله باوک ، هههمان کار دهکات . له ئایهتی ۱۷ عیسا دهفهرموی : " تا ئیستا باوکم کار دهکات "بهردهوام" ، منیش کار دهکم ."

واتای وشهکانی عیسا ئەوهیه: کاتی جوله کهکان هیرش دهکهنه سهر کور بهوهی گوایه شهبهتی شکاندوه ، له راستیدا هیرش دهکهنه سهر خودی خودای باوک بهوهی شهبهتی شکاندوه ، چونکه خودای کور یهکسانه به خودای باوک له جهوهردا .

ب. له یۆحنا ۵ : ۱۹ - ۲۲ عیسا فەرموی ئەو لەگەڵ خودای باوک
یەكسانە لە كارەكاندا .

عیسا فەرموی : " كورەكە ناتوانیت لە خۆیەوه شتێك بكات تەنها ئەوهی
كە دەبیینت باوكی دەيكات، چونكە هەرچی ئەو دەيكات ، كورەكەش ئەم
شتانە وەك ئەو دەكات . " ئەو كارەى لە باوكەوه سەرچاوه دەگریت لە
كوردا دەر دەكهویت . چونكە كورەكە ئەو دەبینی كە خودا پێشانی دەدات ،
و بە وشە بیستراوەكەى و كارە بینراوەكەى بیرى خودا را دەگەیهنیت .
چونكە كورەكە خواستی خودا دەبینیت ، ئیدی جێبەجێی دەكات .

عیسا ئەوهی پشتراست كردهوه بۆ جولهكەكان كە دەسلاتی هەیه بۆ
ئەنجامدانی كاری مەزنتر لە چاك كردنەوهی پیاویكى ئیفلج . چونكە
ئەوهی ئیستا بینیان و پێى سەرسام بوون ، ئەوهی دواتر دەبینن هۆكارىكى
راستەقینەیه بۆ سەرسام بوونی زیاتریان . عیسا پێداگری دەكات لە ئەنجام
دانى دوو كاری تايبەت : پێدانی ژيان بە مردوان لە رووی رۆحى و
جەستەییەوه ، وە حوكمدان بە یان تاوانبار كردن یانیش بێتاوان كردن ،
عیسا دەفەرموی : " وەك باوك مردوان هەلەستێنیتەوه و زیندوو
دەكاتەوه، كورەكەش ئەوهی بیهویت زیندوو دەكاتەوه . " لێرەدا عیسا
نافەرموی ئەو تەنها ئامرازىكە بە دەستی خوداوهیه بۆ گەرانندنەوهی
مردوان بۆ ژيان ، وەك هەردوو پێغەمبەر ئیلیا و ئێلیشەع ، بەلكو
دەفەرموی ئەو دەسلاتی هەستانەوهی مردوانى هەیه ، نەك تەنها
لەرێگەى گەرانندنەوهی ژيانى خەلكى لە زەمەنى زهویدا بەلكو
هەلستاندنەوهیان بۆ ژيان لە كۆتایی زەمانەدا ! عیسا دەفەرموی ئەو هەمان
ئەو دەسلاتی هەیه كە باوك هەیهتی بۆ بەخشینی ژيانى رۆحى تاهەتایی
بۆ مردوان بە رۆح ، وە بەخشینی ژيانى نەمریى بۆ مردوان بە جەستە لە
رۆژی كۆتایی .

هەروەك عیسا دەفەرموی : " چونكە باوك كەس حوكم نادات، بەلكو
هەموو حوكمدانێكى داووتە دەست كورەكە . " خودا لە هەموو پەیمانى
كۆندا پرايگەیاندوه كە ئەو دادوهر و حوكمەهرى زهویە (پەیدا بوون ۱۸ :
۲۵). وە حوكمەكانى هەمیشە بەسەر ژيانى خەلك و نەتەوهكاندا جێبەجێ

دهبون . له کۆتایی زهمانهدا ، حوکمدانی کۆتایی ههیه ، عیسا دهفهر موئ
ئهو حوکمدانی کۆتایی دهردهکات . له راستیدا ، عیسا دهفهر موئ که
خودای باوک کاری حوکمدانی کۆتایی داوه به خودای کور ! وه هوکاری
ئهو هی خودای باوک کاری دادپهروهی و حوکمدانی رادهستی خودای
کور کردوه ئهوهیه که ههمان ئهو ریزه ی کوره که به باوکی داوه ئهویش
بیداتهوه به کور !

ج. عیسا له یوحنا ۵ : ۲۳ دا دهفهر موئ ئهو یهکسانه به خودای باوک له
ریزدا.

عیسا دهفهر موئ : " تاکو ههموو ریزی کوریکه بگرن ههروهک ریزی
باوک دهگرن . ئهوهی ریزی کوره که نهگری ، ریزی باوکیش ناگری که
ناردویهتی . " وه له نامه ی فیلیپی ۲ : ۹ - ۱۱ پۆلسی نیردر او ئاماژه دهکات
بۆ ئهو ریزه ی له عیسا گیرا به هوئى ملکهچی یهکهی تا مردن ، ئیدی
خودای باوک ناویکی دایه له سهرووی ههموو ناویکهوه ، تاکو ههموو
ئهژنویهک بۆ ناوی عیسا چۆک دابدهن وه ههموو زمانیک دان بنیت که
عیسای مهسیح خوداوهنده . له ئیشایا ۴۵ : ۲۲ دهبینین که ئهم ریزه تایبهته
تهنها به خوداوهند . له بهر ئهوه ، کاتى عیسای مهسیح ئهم ریزه ی لئیرا ،
شکووی خودا کهم ناکات ، وه نادریت به کهسی "دیکه" . بهمهش شکوی
خودا زیادى کرد ، چونکه عیسای مهسیح ئهم ریزه ی پى دراوه " بۆ
شکووی خودای باوک " (فیلیپی ۲ : ۱۱) . چونکه کاتى کور بهرزدهگریتهوه
، باوک شکودار دهبیت . وه کاتى خهڵکی ئهژنویان له بهردهم عیسای مهسیح
چۆک دادهدهن و به زمانیان دان دهئین به عیسای مهسیح که خوداوهند و
رزگارکاره ، خودای باوک شکودار دهبیت !

یوحنا ۵ : ۳۰ - ۴۷

ناشکراکردنی ۲ : شایهتیدانهکان بۆ عیسای مهسیح .

له ئايهتي ۳۱ عيسا دهفهر موي ئهگهر شايهتي بو خوّم بدهم ، لهگهّل ئهوهي راستيه ، ئهوا قبول ناكري بهلاي جولكههوه . بيگومان ، ههروهها لهسهه زهوي شايهتيداني مروّف بو خودي خوّي قبولكراو نيه . چونكه شايهتي كهسيك بو خوّي لئي وهر ناگيري لهوهي كه دهيليت تا چند راسته . ئهگهر وتهكاني عيسا لهبارهي خويهوه بهبي دهسهلات و فهرمانى باوك بايه ، هيچ كهسيك پهيوهست نهبوو كه قبولي بكات لهوهي دهيلي لهبارهي خويهوه . بهلام شايهتيداني عيسا بو خوّي رهواو راستيه ، چونكه خوداي باوك جهختي كردهوه لهسهه شايهتيهكههي عيسا (يوحنا ۸: ۱۳ - ۱۸) . كهواته ، لهگهّل ئهوهي شايهتيهكههي عيسا بو خوّي رهواو راستيه بهلام جولكههكان رهتي دهكهنهوه ، ئهوان پييان وابوو شايهتيهكي نارهواو ناراسته . بويه ، عيسا سهرنجيان رادهكيشيت بو پينج شايهتيداني ديكه له بهرژوهندي خوّي ، وه جولكه ناتوانيت ئهم شايهتيانه به نارهواو ناراست بزانيت .

أ. شايهتي خودي خوداي باوك .

عيسا له ئينجيلي يوحنا ۵ : ۱۹ ، ۳۰ دهفهر موي كه كورمهكه هيچ كاريك ناكات له خويهوه بهلكو ئهوه دهكات كه خواست و بيري باوكه . له جاويدانهوه پهيوهندي نيوان باوك و كور پيناسه كراوه به كاركردي كور به خواستي خودا ، وه به قسهكردي كور به وشهي خودا ، وه به حوكمي كور بهپي حوكمي باوك ، وه به رهزامهندي خودا . وه باوك حوكم دهكات به راستي خزمهتهكههي عيساو وتهكاني ، وه شايهتي بو خوّي و پيگه بهرزو بالاكههي دهكات .

عيسا له ئايهتي ۳۲ "شايهتيهكي ديكه" پيشكesh دهكات . وه بههوي ئايهتهكاني ۳۶ و ۳۷ دهزانين كه ئهم شايهتيه ، شايهتي خوداي باوكه . چونكه خوداي باوك به بهردهوامي شايهتي دهكات بو عيساي مهسيح ، كوري خودا . خوداي باوك به سي ريگه شايهتي دهكات بو خوداي كور : له پهرتوكهكاني پهيماني كون ، لهئاسمانهوه لهريگهي وتوويزي راستهوخو له باپتيزمهكهيدا ، وه لهو كارانهي خوداي باوك داويهتي به خوداي كور

تاكو ئەنجامى بدات . وه هموو شايهتيهكانى ئەوانى ديكه زۆر نزمى به بهر اورد بهو شايهتيانهى خوداى باوك بۆى چونكه يهكلاكهر موهيه .

ب. شايهتى يهحيائى لهئاوههلكيش .

له ئينجىلى يوحنا ۵ : ۳۳ - ۳۵ عيسا يهحيائى لهئاوههلكيشى پيشكەش كرد وهك شايهت بۆ خۆى . بانگهوازي يهحيائى لهئاوههلكيش و چالاکيهكهى شايهتى بوون بۆ روناكى (يوحنا ۱ : ۷). وه شايهتى دا بهرامبهر ئەو وهفدهى له ئور شاليمهوه هاتبوو وه دهربارهى عيسا ووتى " ئەو روناكيه راستهقينيه كه هموو مروقئيك روناك دهكاتمهوه " ، وه عيسا خوداوهنده ، يهحيا هاتوه تاكو ريگاكهى بۆ ئاماده بكات (مرقوس ۱ : ۳) ، وه ئەو " بهرخى خودايه ئەوهى گوناھهى جيهان لادهبات " ، وه ئەو " كورى خودايه " (يوحنا ۱ : ۷ ، ۹ ، ۲۳ ، ۲۹ ، ۳۳ ، ۳۴) ! يهحيا روناكيهكه نهبوو ، بهلام ههنگرى روناكيهكه بوو - چرا ، ئەو كۆمه لانى خهلكى دههينا بۆ عيساى مهسيح . يهحيا چالاکى و خزمهتهكهى به شيويهكى ناياب تهواو كرد . ئيستا روناكيهكه ليرهيه و مهنترين شايهتى پيشكەش دهكات زۆر مهنتر لهو شايهتیهى يهحيا پيشكەشى كرد .

ج. شايهتى كارهكانى عيسا .

له ئينجىلى يوحنا ۵ : ۳۶ عيسا كارهكانى وهك شايهتيهكى ديكه بۆ خۆى پيشكەش دهكات ، ئەوهى باوك داويهتى پيى تاكو ئەنجامى بدات ، ئەو كارهى خوداى باوك داويهتى به عيسا راگهياندى خوداى نهبينراوه و ههروهها مردنى كهفارهتمهندانهيهتى بۆ گوناھه ، ههروهها رزگارىي دهر وونهكان و ناستكر دنهوميان لهگهڵ خودا . هموو كارهكانى ديكه كه عيسا كردنى ، وهك ئاموزگارى و مزگينى و پهرجووى چاكر دنهوه ، لهچار چيوهى ئەو كاره مهزنهدياته كه عيسا ئەنجامى دا . چونكه پهرجوهكانى هيماى ئاماژه بوون بۆ خودا و بۆ كاره رزگاريهكهى . هموو

پەر جو مەکانی بەلگەیی بەرچا و بوون لەسەر خودای باوک که عیساى مەسیح
ی نار دوو پشتگیری کرد .

د. شایهتی پەرتوکهکانی پەیمانی کۆن .

عیسا لە ئینجیلی یوحنا ۵ : ۳۹ - ۴۰ پەرتوکهکانی پەیمانی کۆن وەك
شایهتی بو خۆی پیشکش دەکات. عیسا دەفەر موئی هەر چەندە وشەکانی
خودا لەلای جولەکه هەیه بەلام لە نیو دلایندا نیه . لەگەڵ ئەو هی ئەوان
پەیمانی کۆنیان هەیه ، بەلام باوەریان بە وشەکانی عیسا نیو ملکهچی
نین. لەگەڵ ئەو هی پەیمانی کۆن زۆر لەبارەى هاتنی مەسیاوه دەدوئ ،
عیساى مەسیح ، بەلام جولەکه عیسیان تیایدا نەبینی و نەهاتن تاكو ژيانى
هەتاهەتایی وەر بگرن. لە ئینجیلی لوقا ۲۴ : ۲۷ ، ۴۴ ، عیسا ئەو هی
شروقه کرد بو قوتابیهکانی که لە پەرتوکهکانی پەیمانی کۆندا هاتوون
لەبارەیهوه . وە پۆلسی نیردر او لە ۲ تیمۆساوس ۳ : ۱۵ دا دەلالت کتیبی
پیرۆز مروّف دانا دەکات بو بەدەستەینانی رزگاریی ، بەلام هەروەها
فیرمان دەکات که ئەم رزگارییه تەنها لە ریگەى باوەر بە عیساى
مەسیحوه بەدەست دیت. مامۆستایانی جولەکه زۆریان نوسی لە
کتیبەکانایندا که لیکۆلینهوه لە تەوراتی پیرۆز "شەریعت" ریگای ژيانى
کووتاییه . وە پەیمانی نوئ لە نامەى رۆما ۱۰ : ۴ جهخت دەکاتەوه که ئەو
ژيانە لە عیسا دایه ، ئەو هی ئامانجی شەریعتە ، کهواته ، هەر کهسێک
باوەر بهینى بێتوان دەکریت .

ه. شایهتی موسا .

عیسا لە ئینجیلی یوحنا ۵ : ۴۵ - ۴۷ موسا وەك شایهت بوخۆی پیشکش
دەکات . جولەکهکان موسایان بە مەزنترین پیغمبەری خویان دەزانی .
بەلام عیسا ئامازەى بو ئەوه کرد که جولەکهکان باوەریان بەوه نەکرد که
موسا نوسیویهتی . لە وتەکان ۱۸ : ۱۵ موسا پیشبینی کردو ووتی : "

خوداوهند خودات له نښانت ، له براكانت ، پښه مېرېكې و لك منت بو
داده نيت ، گوڼې لئ دهگرن " (بروانه كردار ۳ : ۲۲ - ۲۳). موسا ووتی
خودا فرمانی كرده هموو خهلكی ملكهچ و گوڼرايهلی مهسيا بگهن كه
ديت ، دهنگ و وینهی خودا . به لام جولهكه به هوې دلره قيانهوه عيسای
مهسحی كوری خودايان ره كردهوه .

ههنگاوی ۳ : پرسيار . روناكردنهوه

بیربكهوه : حمز دهكهی كام پرسياره بخهپته روو بو كو مهلهكه لهبارهی
نهم بهشهی كتیبي پيروژ؟ باشتره هوول بدهين هموو نهو راستيانهی
راگهپهراون له يوحننا ۵ : ۱ - 47 تي بگهين ، وه نهو شتانهی تا نيستا ليی
تینهگهپشتووین پرسياری لهبار هوه بگهين.
بنوسه: وریا به له شيوازی پرسيارهكمت هوول بده روون بيت ، دواتر
پرسيارهكمت له پهراوهكهدا بنوسهوه.
بهشداری بکه : (دواي نهوهی نهندامان كاتيك بهسهردهبن له
بیركردنهوه نوسينهوه ، يهكهمجار داوا له هر يهكيكيان بکه
پرسيارهكانيان بخهنه روو).
گفتوگو بکه : (دواي نهوه ، ههندی پرسيار ههلبزيره وه هوول بده له
ريگهی گفتوگو كردهوه به يهكسانی لهگهل كو مهلهكههدا وهلامی بدهوه).
(نهمانهی خوار هوهش نمونهن بو ههندی پرسيار رهنگه نهندامانی
كو مهلهكه بيخهنه روو ، وه ههندی تيپینی بهسودن بو بهرپوهبردنی
گفتوگو كردن سهبارت به پرسيارهكان).

يوحننا 5 : 8

پرسياری ۱ : بوچی كابرای نيپليج دهستبهجی چاكبووه؟

تيپينهكان :

مروّف ئيفليج ناتوانى بجولّيت يان بوهستى يان دهست به شتتیکهوه بگرى و پروات. ئەو پياوه ئيفليجه سکاّلاى دهکرد لهو راستيهى که کەس نيه يارمهتى بدات. ئەو کات عيسا پىي فەرموو: "ههسته نوينهکەت ههنگرهو برو!" ئەمەش ئالنگار يهکى بههيز بوو بهرامبەر ئەو پياوه که دانى نا بهوهدا پهککهوتهى تهواوه!

بهلام عيسا ههميشه شتى مهحال ئەنجام دهدات. کاتى عيسا شتتیکى فەرموو واته دهيهوى پرووبدات. وشهکانى بههيزو کار يگهره (بروانه مهتا ٤: ٤). وه عيسا ليرهدا دهيهوى ئەم ئيفليجه دوباره رتيکات. ئەم پياوه باوهرى به وتهکهى عيسا کرد، وه بو دهرخستى باوهرهکهى گوپرايهلى کرد (عيرانيهکان ١١: ٦-٨). لهبەر ئەوه، ئيفليجهکه دهستبهجى چاکبووه، وه نوينهکهى ههنگرت و کهوته رى! پياوه ئيفليجهکه دهستبهجى چاکبووه چونکه عيسا به وتهکانى دوا که بههيزو کار يگهره، وه چونکه پياوه ئيفليجهکه پرواى به وتهکانى عيسا کرد! چاکبونهوى ئەم پياوه به شيوهى لهسهرخو و قوناغ و بهش بهش نهبوو، بهلکو بهتهواوتهى و دهستبهجى بوو! ئيدى بهم شيوهيه، جار يکى ديهکه شکوى مهسيح دهرکهوت و راگهينرا.

يوحنا ٥: ٢٤-٢٥

پرسيارى ٢: چون عيسا ژيان دهبهخشى به مردوان؟

تیبينيهکان .

أ. وشهى عيسا تواناو ژيان دهبهخشيت.

عيساى مهسيح، كورى خودا له ئينجیلی يوحنا ٥: ٢٤ فەرموى: " راستى راستيان پى دهلیم: ئەوهى گوى له وشهکهم بگریت و باوهر بهينيت بهوهى ناردوومى ژيانى ههتا ههتايى دهبيت و حوکم نادریت، بهلکو له مردنوه بو ژيان گواستراوهتهوه. " عيساى مهسيح به وشهکهى

ژیان دهبهخشی به خه لکی . " وشهکھی " یان " وتهکانی " په یامه کامله کهیه تی بو هه موو جیهان ، نهو که ددهوی به وتهکانی به دسه لات و فهرمانی باوکی ددهوی . روداوی چاکبونه وهی مرؤقه ئیفلیجه که " نیشانه " بوو له سهر نهوهی که عیسا به وشهکھی ژیانی رؤحی دهبهخشی . مرؤقه ئیفلیجه که له پرووی جهسته یه وه چاکبوره به هووی وشه بهتوانا که عیسا مه سیحه وه . وه به هه مان شیوه خه لکی ناتوانن چاکبونه وهی رؤحی به دست بهینن ته نها به هووی وشهکھی عیسا مه سیحه وه نه بیت که ژیان دهبهخشی .

ب. وشهکھی عیسا وا دهکات رؤحی پیروژ کاربکات .

عیسا له ئینجیلی یوحنا ۵ : ۲۵ فهر مووی : " راستی راستیتان پی ده لیم کاتیک دیت که ئیستایه ، کاتیک مردوان دهنگی کوری خودا ده بیستن ، گو یگر انیش زیندوو دهنه وه . " بوچوونمان چونه سه بارهت به وهی که " مردوان " ده بیستن ؟ له هر قیل ۳۷ : ۴ هر قیل ی پیغمه بهر ده لیت : " نهی ئیسکه وشکهکان ، گوئ له فهرمایشتی یه زدان بگرن ! " فووی خودا چوه نیو نهو جهسته مردوانه وه و وای لیگردن وه لام بدنه وه ! ژیان هاته وه نیو ئیسکهکان ! رؤحی خودا ژیان ده دات به مردوان وه توانایان ده داتی تاکو گو بیستی دهنگی عیسا بن و بچنه وه نیو ژیانی تاهه تایی !

ج. وشهکھی عیسا ته نها بوئه وانه دیت که هه لیبژاردوون .

کین نهوانه ی له پرووی رؤحیه وه مردوون و گو بیستی دهنگه که ده بن و ژیان ده چیته وه به ریان ؟ عیسا مه سیح له یوحنا ۵ : ۲۱ دا ده فهر مووی که نهو ژیان ده دات به وهی بهیوت . عیسا مه سیح ژیانی تاهه تایی ده دات به وانه ی هه لیبژاردوون تاکو نهو ژیان ه یان بداتی . وه رؤحی پیروژ توانا دهبهخشی به وان تاکو گو بیستی دهنگی بن ، وه نهویش نوییان ده کاته وه ، واته له دایکبونه وهی نویی دوهمیان ده داتی .

پرسیاری ۳: ژیان لهخودا بوونی کورهکه واتای چی یه؟

تیبینیگان .

تهنھا خودا خاوهنی ژیان لهخودا بوونه ، چونکه تهنھا ئهو نه لهدايکبووه نه بهديھینر اويشه. خودا خودايهکی زيندوه لهخويدا ، بئ کهموکور يهو پرو تهواوه لهخويدا . عيسا فصر موی : " چونکه وهک باوک ژيانی له خويدا ههيه، به کور هکشي داوه ژيانی له خويدا ههبيت " خودای باوک له جاويدانهوه ئهو تايبهمنديه ی داوه به خودای کور که ژيان لهخويدا ههبيت. ئهمش واتای راستهقينه ی "کور ی تاقانهيه" له پیناسه کردنی کوردا. ههرچهنده عيسای مهسيح لهدايکبووه ، بهلام دروستکراو نيه . وه گوزارش کردن له "کور ی تاقانه" ئاماژه نيه بؤهيچ کام لهو شتانه ی که هاوشيوه ی جيهانی مروّفانهيه . چونکه ئاماژه ناکات بههيچ سهرهتايهک له رابردوویدا. ئهم گوزارشه پیناسه ی کورايهتی مهسيح دهکات له چوارچيوه ی سيانه ی پيرۆزدا. وه یوحنا ۳ : ۱۶ دهریدهخات که عيسای مهسيح کور ی تاقانه ی خودايه پيش بهرجهسته بوونی. وه خودا تايبهمندي داوه به کور که ژيان لهخويدا ههبيت ، ئهمش لهبر جهستهبوون و باپتيزی عيسادا رووينهداوه ، بهلکو فصرمانیکی جاويدانيه ، وه بهشیکه له پهيوهندي بيهاوتای نيوان باوک و کور ، ئهو پهيوهنديش له جاويدانيهوه ههيه.

له سيسته می جاويدانیدا ، خودای باوک داويهتی به کور که ژيان لهخويدا ههبيت ، وه له سيسته می زهمه نی کاتيیدا کورهکه ئهم ژيانه ی راگهياند بؤ خهلکی لهسهر زهوی . وه له ۱ یوحنا ۱ : ۲ عيسا باسی ئهو ژيانه تاههتاييه دهکات که لهخويدا بهرجهستهيه : " ژيانهکه دهرکهوت ... ئهو ژيانه تاههتاييه ی که لهلای باوکی ئاسمانی بوو... بؤ ئيمه دهرکهوت. " هيچ مروّفیک و بهديھینراویکی ديکه ژيان لهخوياندا نيه ، چونکه بهديھینراون، وه ژيانيان له بهديھینرهوه بؤ ديت ، خودا.

ههنگاوی ٤ : پهیرهوی بکه . پهیرهوکردن

بیربکهوه : چی راستیهك لهم بهشهی کتیبدا هاتوه دهشی باوهر داران به شیوهی پراکتیک پهیرهوی بکهن ؟

بهشداری بکهو بنوسه: وهرن پیکهوه بیربکهینهوه و ههندی پهیرهوکردن بنوسینهوه تهواو بکهین له یوحنا ٥ : ١ - ٤٧ .

بیربکهوه : ئەو پهیرهوکردنه پینشیارکراوه کامهیه که خودا دهیهوی بیگوری به پهیرهوکردنی کهستی ؟

بنوسه : ئەم پهیرهوکردنه کهستییه بنوسه له پهراوهکتدا . بهشداری بکه به نازادی لهو پهیرهوکردنه کهستییهی که خودا دایناوه لهسر دلت .

(لهیادت بیت ئەندامانی ههموو کۆمهلهیهك راستیه جیاواز هکان پهیرهودهکهن ، یان له ههمان راستیدا پهیرهوکردنی جیاواز دهردههینن . ئەمانهی خوار هوه ههندی پهیرهوکردنی پینشیارکراون) .

١ - نمونه لهسهر پهیرهوکردنی پینشیارکراو له ئینجیلی یوحنا (٥) .

٥ : ١ - ٧ : " بیت حسدا " : ناویکی ئارامیه واته " مالی بهزهیی " ، بهلام نورهیری و پالنانی نهخوشهکان لیرهو لهوی وای کرد شوینهکه بیته شوینی بی بهزهیی . ریگه مهده مالهکهت یان کلپساکهت بهتال بیت له بهزهیی .

٥ : ٨ - ١٩ : نهحمیا کاتی فهرمانر هوا بوو ههولیدا ریگری بکات له هاتنه ناوهوهی بازارگانهکان بو ئورشالیم و فرۆشتنی کالاکانیان له روژانی شهبهتدا (نهحمیا ١٣ : ١٥ - ٢٢) . بهلام مامۆستایانی شهریعهتی جولهکه راسپاردهی چوارهمیان گوری و وایان لیکرد تایبتهت بیت به پیروزکردنی شهبتهت بهشوینکهوتنی یاساکانی مروّف و هکو ههلهگرتنی هیچ شتیك له روژی شهبهتدا . ئاگادار به له هوشداریهکهی عیسا بویان سهبارتهت به پوچهلکردنهوی وشهی خودا یاخود شکاندنی راسپاردهکانی خودا بههوی نهریتهکانیانوه ، لهبهرئهوهی ئەم پهرسنشه پوچهله ، وه ئەم فیرکردنانه جگه له " راسپاردهی خهلکی " هیچی دیکه نیه (مهتا ١٥ : ١ - ٩) .

۵ : ۲۳ : به ههمان ریزت بو خودای باوك ریز له خودای کور بگره .
ئوهی ریز له مەسیح بگری ریز له خودا دهگری (یوحنا ۵ : ۲۳).
ئوهی مەسیح بناسی ، خودا دهناسی (یوحنا ۸ : ۱۹) . وه ئوهی باوهر
دههینی به مەسیح باوهر دههینی به خودا (یوحنا ۱۲ : ۴۴) . وه ئوهی
پیشوازی له مەسیح دهکات پیشوازی له خودا دهکات (یوحنا ۱۳ : ۲۰ ؛
مهتا ۱۰ : ۴۰) . وه ئوهی مەسیح رهندهکاتهوه خودا رهندهکاتهوه (لوقا ۱۰ :
۱۶) . وه ئوهی مەسیح رهندهکاتهوه نایهته لای خودای باوك (یوحنا ۱۴ :
۶) . وه ئوهی مەسیحی بینیه خودای باوكی بینیه (یوحنا ۱۴ : ۹ - ۱۰) .
وه ئوهی گویرایهلی وشهکانی مەسیح دهبیته خودای خوش دهوی (یوحنا
۱۴ : ۲۱ ، ۲۳) . وه ههر یهکێک لهوانهی خودای باوك دهیدات به عیسای
مەسیح ، دیت بو لای عیسای مەسیح و ناکریته دهرهوه (یوحنا ۶ : ۳۷ ،
۴۴ ؛ بروانه ۱۷ " ۲ ، ۶ ، ۹) . ئوهی دان دهنیت به مەسیح دان دهنیت به
خودا (۱ یوحنا ۲ : ۲۳) .

۵ : ۲۴ : جاری موژدهی ئینجیل بده ! ههر یهکێک گوئیستی موژدهی
ئینجیل بیت و باوهری پی بهینی دهستهجی پیشوازی دهکات له ژیان
تاههتایی ، وه حوکم نادری له روژی کووتاییدا ، بهکو گواستراوهتهوه له
دوخی مردنهوه بو دوخی ژیان .

۵ : ۲۸ - ۲۹ : ئاماده به بو هاتنهوهی دوهمی مەسیح . چونکه کاتی
هاتنهوهی دوهمی ههموو زیندوان و مردوان گوئیستی دهنگی دهن ، وه له
گورهمانیان دینه دهرهوه تاكو سزای تاههتایی یاخود رزگاری تاههتایی
وه بگرن .

۵ : ۳۱ - ۴۷ : به بایهخهوه باوهر بکه به شایهتیهکهی خودای باوك لهبارهی
عیسای مەسیحهوه .

۵ : ۳۹ : لیکۆلینهوه له کتیبی پیروز بکه چونکه شایهتی دهات بو عیسای
مەسیح ! کتیبی پیروز داناییت دهات لهبارهی تایهتیهکهکانی
رزگاریهوه (۲ تیموساوس ۳ : ۱۵) .

۵: ۴۴: چی شتیک گرنکه بهلاتهوه: گوئیست بوونت له پیاهاهدانی
خیزانهکمت یان هاوریکانت یان هاونیشتمانیهکانت یان گوئیست بوونت له
تهنها پیاهاهدانی خودا؟

۲. نمونه لهسهه پیره وکردنی کهسیتی:

(أ) دهموئیت راهینان بکهه لهسهه ئهوهی باوهرم به وتهکهی عیسا ههبیته.
کاتی عیسا به ئیفلیجهکهی فهرموو: "نوینهکمت ههلبگرهه برؤ" رهنگه
لیدوانی ئهه وتهیه بهلای خهلهکیهوه مهحال بیت، بهلام هیچ شتیک مهحال
نیه بهلای عیساوه. کاتی عیسا له کتییی پیروژدا فیرم دهکات، دهیهوئ
ئهوهی فیرمی دهکات لهژیانمدا روو بدات. وتهکهی بههیزو کاریگرهه.
ئهو تواناداره ئهوهی دهیلئیت دهیکات، ئهوه دهیهوئ ئهوهی دهیلئیت بیکات.
لهبهه ئهوه، دهموئیت راهینان بکهه لهسهه ئهوهی ئهوه دهیلئیت. وهکو پیاوه
ئیفلیجهکه، دهموئیت دان بنیم به لاوازی و بیتوانایی تهواومدا. بهلام وهک
پیاو ئیفلیجهکه ههروهها گوپرایهلی مهسیح دههه لهههموو ئهوانههی دهیلئیت.

(ب) دهموئیت بهتوندی دان بنیم به عیسا مهسیحدا لهسهه ئهوه راستیهی
که یهکسانه به خودای باوک. هیچ کهسئیک ناتوانئیت پیناسههی سروشتی خودا
بکات. ئهه کاره پیویستی به کهسئیکه که له خودا مهزنتر بیت. ئهگر به
عهقلی مرؤف بهراوردکاری عهقلی خودا بکریته، دهتوانین بهرواردی
عهقلی خودا بکهه بهوهی زهریایهکی ئاوی مهزنه و سنوری نابینری و
عهقلی مرؤفیش به ریژهی پهرداخیک ئاوه. لهگهله ئهوهی من ناتوانم له
سروشتی تهواوهتی خودایی تی بگهه، دان دهنیم بهوهی له کتییی پیروژدا
لهبارهی خویهوه رایگهیاندهه. یهکهه عیسا له مهتا ۲۸: ۱۹ فهرموی دهبیته
باوهرداران به "یهک ناو" باپتیز بکرین ئهویش بهناوی باوک و کورو
روچی پیروژ. خودا یهک ناوی ههیه، نهک سهی ناو. خودا یهک زاته،

به لام خودی خوئی له میژوودا راگهیاند له سی ئوقنومدا . عیسیای مهسیح
 ئوقنومی دوهم یان ههمان خودی دوهمی نیوخوئی له زاتی یهك خوداییدا.
 دووهم ، له یوحنا ۵ : ۲۶ عیسا پیمان دهلیت كه خودای باوك ژیان
 لهخودابوونی داوه به خودای كور ، ئهمهش واته له جاویدانهوه ، خودای
 باوك و خودای كور یهك سروشتی خوداییان ههیه .

ههنگاوی ۵ : نوێژ بکه هاتنه‌دهنگ
 به نۆره نوێژ دهکهین ، هه‌ریه‌کیك سهارهت به یهك راستی كه خودا فی‌ری
 کردین له ریگهی ئایه‌ته‌کانیه‌وه له یوحنا ۵ : ۱ - 47 .
 (به‌دهنگه‌وه هاتنت له نوێژه‌که‌تدا بو ئه‌و شته‌ی فی‌ری بوویت له وانیه‌ی ئهم
 کتیبه‌دا) . پرۆقه بکه‌ن له‌سه‌ر نوێژی کورت كه پیکه‌تبی له رسته‌یه‌ك یان
 دوان . له یادت بیت ئه‌ندامانی هه‌ر کۆمه‌له‌یه‌ك ده‌کری نوێژ بکه‌ن
 سهارهت به کاروباری جیاواز تر) .

۵	نوێژ (۸ خوله‌ك) نوێژی داكوکیکاری

به‌رده‌وام بن له نوێژ له شیوه‌ی کۆمه‌له‌ی دووانه‌یی یان سیانی .
 نوێژه‌کانتان به‌رز بکه‌نه‌وه له پیناوی یه‌کتر و له پیناوی خه‌لکی
 جیهان .

۶	ئه‌رکی ماله‌وه (دوو خوله‌ك) بو وانیه‌ی داها‌توو

را به‌ری کۆمه‌له‌که . ئه‌رکی داها‌توو بده به ئه‌ندامانی کۆمه‌له‌که‌ت به
 شیوه‌ی نوسراو ، یان داوا یان لی بکه له په‌راوه‌کانیادا بینوسن .
 ۱ - به‌لین . به‌لیندان به راهینانی قوتاییه‌کانی خوداوه‌ند و بونیادنانی
 کلێسای مه‌سیح .

- ۲- وتاری ناموژگاری یان فیئرکردن ، یان وانه دابهشکردن (لهگهل کەسیکی تر یان لهگهل کۆمهلیکدا) ئینجیلی یۆحهنا ۵.
- ۳- خهلوهتی رۆحی . چیژ وەربگره له خهلوهتی رۆحی لهگهل خودا و ههموو رۆژیک هاوکاری وەربگره له نیوهی بهشیک له گهلاتیه ۵- ۶ وه ئهفسوس ۱ . باشتترین شیوازی راست بهکار بهینه و تیبینیهکانت بنوسهوه .
- ۴- لهبهرکردن : تیرامان بکهو ئایهتی نوئی لهبهرکردن ۱ سالونیکی ۴: ۳- ۵ لهبهر بکه. رۆژانه بهو ۵ ئایهتانهدا بچۆرهوه که لهبهرت کردوون .
- ۵- نوێژ. نوێژ بکه بۆ کەسیکی دیاریکراو یان شتیکی دیاریکراو لهم ههفتهیهداو تهماشای بکه خودا چی دهکات (زهبور ۵: ۳).
- ۶- تیبینیهکانت بنوسه سهبارت به بونیادنانی کلێسای مهسیح . ههروهها ئهو تیبینیانه بنوسهوه که پهیهندیان به کاتی خهلوهتت لهگهل خودا و ئایهتهکانی لهبهرکردن و فیئرکردن و ئامادهکاری یهوه ههیه بۆ ههفتهی ئاینده .